

**DEPARTAMENT DE DIDÀCTICA DE LA LENGUA I DE LA LITERATURA
UNIVERSITAT DE BARCELONA**

**PROGRAMA DE DOCTORAT DEL BIENNI 1996-1998
(ENSENYAMENT DE LENGÜES ESTRANGERES)**

**CONSTRUCCIÓ DEL NOM PROPI I CONVENCIO DE LES
MAJÚSCULES AMB ULLS D'INFANTS**

**TESI DOCTORAL PER OPTAR AL TÍTOL DE DOCTORA
EN FILOSOFIA CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ
(SECCIÓ DE CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ)**

PRESENTADA PER MARIA VILA MUNIENTE

DIRIGIDA PER LA DOCTORA LILIANA TOLCHINSKY BRENMAN

BARCELONA, març del 2004

Capítol 4: - DISSENY DE LA RECERCA

Ens proposem d'exposar els continguts d'aquest apartat, d'una banda, els continguts dels sondejos previs: què volem explorar, què ens preguntem, la descripció de les tasques i el que hem après en aquesta exploració. De l'altra, els continguts del disseny general de la recerca: els participants, l'entorn lingüístic escolar, els objectius metodològics, la descripció de les set tasques, els procediments generals en la realització de les tasques i, finalment, el tipus de registre i codificació de les dades.

4.1 Exploració indagatòria: sondejos previs

En aquesta etapa inicial de l'estudi, vàrem proposar-nos realitzar unes tasques procedimentals amb la finalitat d'indagar si la majúscula dels noms propis és un índex formal per als infants que els permet identificar-los i per averiguar si les conductes dels participants s'ajustaven als nostres objectius i si la tasca era adequada, doncs, no teníem model de cap estudi que hagués realitzat una intervenció semblant a la nostra.

Les preguntes que ens fèiem era com reconeixen els infants el nom propi? En el cas que la majúscula sigui l'element formal de distinció del nom propi? Aleshores, totes les paraules que tenen una majúscula inicial és un nom propi per als infants o intervenen altres factors, quins són aquests factors?

Per resoldre aquestes preguntes decidirem crear unes tasques i passar-les a un grup reduït d'infants per poder avaluar-les i reflexionar sobre els resultats d'aquestes activitats procedimentals amb la finalitat de preparar unes activitats properes al coneixement infantil, tenint en compte els coneixements previs d'aquests infants.

4.1.1 Primera tasca

La primera tasca consisteix en l'aparellament de targetes en les quals hi consta el nom propi amb la lletra inicial en majúscula i en minúscula.

1) Objectiu:

Esbrinar si els infants classifiquen distingint l'oposició entre majúscula i minúscula.

2) Participants

Els participants foren 6 nens de primer curs de Cicle Inicial que tenien un promig de 6,4 anys d'edat.

3) Material:

26 targetes de la mateixa mida en què figuren escrits els noms propis en majúscula i la mateixa quantitat de targetes amb els mateixos noms en minúscula. Els noms propis eren Clot, Josep, Joan, Jaume, Jordi, Manel, Maria, Miquel, Anna, Oriol, Barça, Marta, Pep, Pepa, Laura, Laia, Carme, Olga, Aragó, Núria, Berta, Clara, Isabel, Mercè, Lluís i Andreu.

4) Criteris de l'elecció dels noms propis:

L'elecció dels noms ha estat feta tenint present que tinguin de tres a sis lletres.

5) Tipus de lletra:

Lligada

6) Consigna:

Consigna piagetiana: "Posa junt el que va junt". (Aquesta consigna procedeix d'un article de Teberosky (1992).

7) Procediment:

Agrupació de les targetes després d'haver escoltat la consigna citada anteriorment esmentada.

4.1.2 Segona tasca

En la segona tasca havien de reconèixer els noms propis en el conte tradicional de La Caputxeta Vermella.

B) La segona tasca consisteix en el reconeixement dels noms propis en un conte.

1) Objectius:

a) Observar si els infants reconeixen l'índex formal de la majúscula com element distintiu de nom propi.

b) Esbrinar si els infants relacionen els signes de puntuació amb les majúscules en funció demarcativa .

2) Material:

Conte adaptat de La Caputxeta Vermella

3) Criteris:

La selecció del conte tingué present que fos conegut pels infants i tingués noms propis.

4)Tipus de lletra:

Lligada

5) Consigna:

Marca els noms que ens diuen els noms de les persones i els noms que ens diuen els noms de les coses.

6) Procediment:

Assenyalar els noms propis del conte i explicar, posteriorment, per què els han marcat i per què no han marcat els mots escrits amb majúscula en inici de text.

4.1.3 Resultats de la primera tasca

En l'anàlisi de les dades, els resultats de la classificació de targetes constatem que els participants empen diferents criteris d'aparellament dels noms. La presentació dels criteris utilitzats pels participants són presentats en un quadre de doble entrada.

QUADRE n°.3: Distribució de la classificació sense la intervenció de l'adult

CRITERIS	NOMBRE DE PARTICIPANTS		
	2	2	2
Per parelles que tenen el mateix nom (Anna-anna)	+		
Per grups grafia inicial		+	+
Per grups marca de gènere o de sentit			+

Una primera lectura del quadre ens mostra que quatre participants fan un sol tipus de classificació: parelles que tenen el mateix nom, uns, i marca de gènere o de sentit els altres, mentre que els altres dos classifiquen els noms atenent a dos criteris: grafia inicial i marca de gènere o de sentit.

Els dos participants que fan l'agrupació per parelles expliciten que han posat junts els que són iguals. Cada parella estava formada amb les dues targetes que tenien el mateix nom, un nom amb majúscula i l'altre amb minúscula. (Anna, anna). Els participants que havien agrupat les targetes que tenien la grafia inicial igual en respondre a la pregunta en què t'has fixat, explicitaren: "*Totes sonen igual, la primera lletra és igual*" foren explicacions emeses per a les dues primeres agrupacions; totes tenen la /J/ assenyalant els noms del primer grup (Josep, Joan, joan Jordi, jordi Jaume o tots tenen la /m/ assenyalant els noms del segon grup (Maria, manel, Miquel, marta, Mercè) sense tenir en compte si la grafia inicial del nom era majúscula o minúscula.

Els participants que havien agrupat les targetes en dos grups pel criteri de marca de gènere o de sentit explicitaren: "*Totes són nenes*" en el grup que havien apilat les targetes del nom de nenes Anna, Pepa, Laura, Laia i "*Totes són nens*" fou la resposta emesa per les agrupacions que havien acumulat tots els noms de nens en

un grup: Lluís, Pep, Jaume, Jordi. Aquesta resposta ens remet a una possible doble interpretació: el sentit nen i nena i/o la marca de gènere.

L'observació de les distintes agrupacions que fan els nens ens fa adonar que la classificació ha estat feta atenent tres criteris: 1) el nom és igual, la grafia inicial és igual; 2) totes les grafies inicials del nom sonen igual i 3) la marca de gènere dels noms propis: nens i nenes. El morfema de gènere pot ser un element que els ha menat a posar junt tots els noms de nens i en un altre grup el nom de les nenes, o bé el sentit del significant, el significat del nom propi, és a dir, Anna és el nom d'una nena, cadascun dels noms personals és el nom d'una nena i tots aquests són noms de nena. Aquest és, probablement, el raonament que hi ha a la base de la resposta. "Totes són nenes" i en l'explicitació: "Tots són nens" deu passar el mateix.

4.1.4 Resultats de la segona tasca

Els sis participants varen marcar els noms del conte de la Caputxeta Vermella les vegades que sortia en el text. Quan van haver de respondre a la pregunta: amb què t'has fixat? S'encongien d'espatlles, o deien: "*No ho sé*". Cap dels participants va revelar un indici en què poguessim adonar-nos què els havia fet decidir marcar el noms propis presents en el conte. La pregunta per què no has marcat la primera paraula escrita en el conte obtingué les respostes següents: Dos dels participants varen explicitar: "*No és un nom*". Aquesta resposta ens revela que el nom pot tenir majúscula, tot i no haver explicitat el perquè havien marcat el nom propi.

4.1.5. Conclusions

Les exploracions fetes en la primera tasca ens han permès aprendre que els infants participants són sensibles a les propietats de les paraules gràfiques. Ells s'han fixat en criteris semàntics, el nom és igual, fonològics com sona la primera grafia del nom i morfològic, la marca de gènere. Les exploracions fetes en la segona tasca ens han permès aprendre que els infants poden respondre a una consigna sense explicitar què els ha fet prendre la decisió de la resposta.

4.1.6. Procés d'elaboració dels materials

Els aprenentatges de les exploracions ens permeteren elaborar els materials pertinents per a cadascuna de les set tasques. Tot seguit, presentem la descripció d'aquest procés. Els resultats de la tasca d'aparellament de noms propis ens duen a considerar que als 6 anys necessiten agrupacions que, únicament, es puguin dur a terme d'una forma més concreta, atenent a un sol criteri de classificació. Com volíem que els participants fessin l'oposició majúscula/minúscula, vàrem pensar que la forma més concreta era que tinguessin el referent present per poder

relacionar-lo amb el significant. Això ens va fer seleccionar parelles de noms que poguessin ser noms de persona i d'un objecte, flor o ocell alhora com Llum/llum, Rosa/rosa, Oriol/oriol per presentar-los amb la imatge corresponent, i amb la paraula gràfica presentada amb l'oposició de majúscula /minúscula. Així mateix, també ens calia una activitat de producció en què poguessin expressar allò que els infants encara no expressen en paraules. Per aquesta raó, vàrem crear una altra tasca amb la demanda de distingir dos significants presentats amb la mateixa forma gràfica ORIOL/ORIOL per als dos referents presentats amb la imatge d'un senyor anomenat Oriol i de l'ocell, oriol.

Amb la finalitat de detectar el reconeixement dels noms propis, vàrem creure convenient inventar-nos un conte realista amb una situació comunicativa de la vida quotidiana dels infants. La selecció dels noms propis del conte inventat responen als criteres del nombre de grafies, categoria gramatical i semàntica. Els noms escollits tenen de tres a sis grafies i són coneguts i desconeguts per als infants participants. Un altre criteri fou que els noms propis fossin de l'àmbit nominatiu comú i propi com rosa/ Rosa i d'altres que fossin nom propi/adjectiu com Clara/clara per observar si el trànsit de nom comú o d'adjectiu a nom propi era perceptible per als infants. A més a més, vàrem creure convenient que anessin precedits de l'article de presentació (ple i apòstrofat) i en sintagma nu sense determinant. Som conscients que aquesta tasca pot presentar reconèixer els noms propis per la convenció formal de la majúscula i/o d'altres criteris que nosaltres desconèixiem. A més a més, creguerem convenient proposar una tasca d'ús de les majúscules en un text espontani.

Volíem assegurar-nos poder detectar quin criteri formal feia decidir els infants que una paraula és un nom propi. Per aquesta raó, vàrem pensar crear la tasca d'un conte en àngles amb la mateixa situació comunicativa que en el conte en català. D'aquesta manera el referent de la pauta sonora coneguda pels infants desapareix i els noms personals haurien de ser marcats per aspectes únicament formals, pensàvem nosaltres. També ens vàrem proposar observar si la conceptualització del nom propi incideix en l'ús de la majúscula, és a dir, si l'aplicació de la majúscula requereix que el concepte de nom propi estigui desenvolupat. Per això, ens inventàrem una dialogació estructurada d'uns titelles que es diuen el mateix nom i estableixen un diàleg amb els infants sobre els components conceptuals de la categoria nominal de nom propi.

En resum, hem exposat la necessitat real d'apropar-nos als coneixements previs dels infants i d'explorar les actuacions dels participants que ens van ensenyar en quins criteris de la paraula gràfica es fixaven els infants i com arribarem a percebre la necessitat de crear unes tasques procedimentals més concretes i més properes als coneixements dels infants. Tanmateix necessitàvem que les tasques fossin més

pertinents als nostres propòsits, doncs, els objectius havien quedat sense aconseguir-se. Com hem pogut comprovar, les exploracions fetes en la prova pilot fou el punt de partida per crear un nou material textual que empràvem en l'exploració d'aquesta recerca. Cada tipus de text està descrit en l'apartat de metodologia 5.2.5. Els exemplars originals consten en l'apartat d'annexos.

4.2. DISSENY GENERAL DE LA RECERCA

4.2.1. Participants

Els participants pertanyen a dues escoles públiques de dos barris barcelonins de diferent classe social: una escola ubicada en el barri del Clot classe social cultural mig-baix i l'altra, en la Vila de Gràcia de classe social cultural mig-alt. Els nens i les nenes participants són en total 62. Els 18 participants d'Educació Infantil tenen un promig de 5:8 anys, els 22 participants de primer de Cicle Inicial tenen un promig de 6:10 anys i els 22 participants de segon de Cicle Inicial tenen un promig de 7:8 anys. Tots els participants col·laboraren amb molta il·lusió i van posar molt d'interès en les seves produccions tant les verbals com les escrites.

QUADRE n° 4: En aquest quadre presentem les escoles, el nombre total de participants, el nivell escolar i la llengua de relació familiar.

ESCOLES	NIVELLS	PARTICIPANTS	LLENGUA DE RELACIÓ FAMILIAR		
			CAT	CAT/ CAS	CAS
La Farigola del Clot	3r Educació Infantil	8	6	0	2
	1r. Cicle Inicial	12	3	8	1
	2n Cicle Inicial	12	3	6	3
Reina Violant	3r Educació Infantil	10	8	2	0
	1r Cicle Infantil	10	8	2	0
	2n Cicle Infantil	10	5	5	0
TOTAL	3 nivells escolars	62	33	23	6

El quadre ens mostra que els participants de l'Escola Reina Violant, en el tercer nivell d'Educació Infantil, foren 10 nens/es. D'aquests, vuit són monolingües en llengua catalana i dos són bilingües en català i castellà. A primer nivell participaren també 10 infants. D'aquests, vuit són monolingües i dos són bilingües. Els monolingües set són en català i un en castellà. A segon els participants en relació a la llengua familiar cinc són monolingües en català i els altres cinc, bilingües: català i castellà. Pel que fa als participants de l'Escola Farigola del Clot

foren 8 d'Educació Infantil. Els vuit són monolingües: sis en català i dos en castellà. En el nivell de primer van participar 12 nens/es. D'aquests, vuit són bilingües català-castellà, tres són monolingües: dos en català i un en castellà. Del nivell de segon van participar 12 nens/es. D'aquests, sis són monolingües i sis són bilingües. Els monolingües són tres en català i tres en castellà.

4.2.2. Entorn lingüístic escolar

4.2.2.1. La llengua de relació i la seva presència en l'aula

En aquest apartat, descrivim com figura la presència de la llengua escrita en el context físic de les aules.

En l'Escola La Farigola del Clot, la presència de la llengua escrita a la classe és concreta en cartells que són manipulats diàriament, els noms dels nens/es que han vingut i el nom dels que no han vingut, la data, les dites seguint el curs de l'any, els murals, el racó de la notícia i el racó del conte. La biblioteca d'aula conté un repertori ampli, incrementat amb el material que porten els alumnes: llibres de la biblioteca general del centre i de casa seva per consultes periòdiques i per consultes puntuals en el treball de projectes. En el moment de les entrevistes estaven realitzant el projecte: "Les piràmides d'Egipte". Els i les participants estaven molt interessats i interessades en imprimir jeroglífics i d'altres tipus d'escriptura, tant la mestra com els alumnes escrivien amb lletra impresa majúscula.

A primer nivell de Cicle Inicial, la presència de la llengua escrita a l'aula es manifesta per cartells amb les distintes lletres del sistema cursiu i d'impremta, tant en minúscula com en majúscula, dites seguint el curs de l'any, la cançó del mes i en el text, escollit pels alumnes en l'assemblea de classe. Així mateix la biblioteca d'aula posseeix un repertori ampli de literatura infantil. En l'horari lectiu tenen destinada una hora a la lectura extensiva amb un sistema de préstec que els permet acabar la lectura del llibre a casa i compartir la tasca lectora amb les famílies. En l'horari lectiu, en les hores dedicades a la llengua fan agrupacions flexibles segons el nivell de competència dels alumnes. A segon tenen el mateix tipus d'organització que a primer, pel que fa a la biblioteca, a les agrupacions flexibles i a la presència de la llengua escrita en l'aula.

En l'Escola Reina Violant a l'aula de 3r. d'Educació Infantil, la presència de la llengua escrita es concreta en cartells fixos amb els noms personals, cartells amb les lletres del sistema cursiu en minúscula i en majúscula, les dites seguint les tradicions, el racó del periodista, el racó del conte i murals al·lusius al projecte que estaven duent a terme. En el moment de les entrevistes treballaven el projecte: "Els

planetes”. Hi havia diversos llibres de coneixement que tractaven aquest tema, tant la mestra com els nens i nenes empen la lletra cursiva.

La biblioteca d’aula abraça contes de diferents col·leccions de la literatura infantil, el trànsit de llibres, revistes i cartes per realitzar consultes puntuals i periòdiques era constant. Així mateix, gairebé cada tarda dedicaven una part de la sessió a l’explicació d’un conte amb el suport visual de les il·lustracions pertinents.

A primer nivell de Cicle Inicial, la presència de la llengua en el aula es manifesta en murals de l’àrea del Medi i en cartells amb dites. La biblioteca d’aula conté contes meravellosos de la literatura infantil. Empren la biblioteca gran del centre per a la lectura extensiva, doncs, en l’horari lectiu tenen una hora setmanal amb un sistema de préstec que els permet finalitzar la lectura del llibre escollit amb la família, i també tenen una biblioteca d’aula per fer lectures puntuals d’entreteniment i de consulta. El grup és estable en totes les disciplines.

A segon nivell de Cicle Inicial, la presència de la llengua en l’aula es concreta en murals de l’àrea del Medi, cartell dels mòduls de les lletres en el sistema cursiu, dites tradicionals i textos produïts pels alumnes i passats en net, fet que implica ser escrits en l’ordinador que tenen a la classe. Empren la biblioteca gran del centre per a la lectura extensiva i la de l’aula per lectures puntuals de consulta i/o d’entreteniment. El grup també és estable en totes les disciplines.

Volem destacar una de les activitats comunes a tot el centre escolar, cada trimestre editen la revista escolar en la qual participen tots els nivell, des d’Educació Infantil fins a sisè de Primària. Revista que té la finalitat d’actuar com a medi comunicatiu entre tota la comunitat educativa i també compleix la finalitat de divulgar els treballs escollits per l’alumnat i el professorat i també és un estímul per a tot l’alumnat.

En les dues escoles inicien la introducció oral de la llengua castellana a partir de primer nivell del Cicle Inicial de Primària. Per això, tots els participants són bilingües en català-castellà, excepte els d’Educació Infantil. El castellà és llengua educativa per als que tenen el català com a llengua familiar; i el català és llengua educativa per als que tenen el castellà com a llengua familiar. En aquestes dues escoles no es duu a terme el programa d’Immersion lingüística perquè la llengua familiar de l’alumnat, majoritàriament, és el català.

4.2.2.2. Anàlisi i comentari dels llibres de text

En les dues escoles el material de llengua catalana, per al Cicle Inicial, es compon de dos llibres per a cada un dels nivells: un llibre per aprendre a llegir i un llibre-quadern per aprendre a escriure Polzet1 per al primer nivell i Polzet2 per al segon nivell. Aquest últim es complementa amb activitats complementàries de creativitat i de sistematització de la llengua (lèxic, gramàtica i ortografia).

Els llibres de les lectures, en ambdós nivells, ofereixen un ampli repertori de textos de distints gèneres, amb la finalitat que els nens i les nenes puguin entendre tota mena de missatges escrits que els arribin i també per poder adquirir els models per expressar allò que hagin de dir. Així doncs, entre els textos n'hi ha de narratius, poètics, expositius, argumentatius, instructius i amb diferents registres: literaris, col·loquials, populars i científics.

En el llibre-quadern destinat a aprendre a escriure en els dos nivells estan organitzats de la manera següent: cinc unitats de programació d'ortografia, cinc de lèxic i cinc de gramàtica. La programació presentada és integradora ja que preveu el grau de dificultat. L'ortografia comença amb les grafies que tenen un referent fonemàtic en la llengua oral i acaba tractant algun emmudiment com l'ús de la *h* i l'acabament dels infinitius. Pel que fa al lèxic comença amb la categoria nominal del nom comú, l'adjectiu i el verb, principalment, proposant activitats de relació amb el referent present a primer nivell i a segon, proposa diversos tipus de classificacions segons el camp semàntic que tracta i, a més a més, omplir buits segons el lèxic proposat. Quant a la gramàtica, la primera unitat comença amb els determinants, segueix amb les marques de gènere i nombre, la concordança de la frase, etcètera. Com dèiem, les unitats són presentades de forma progressiva i van integrant els aspectes tractats en les unitats anteriors.

A primer nivell no hi ha cap unitat destinada a l'aprenentatge de la majúscula ni als signes de puntuació. A segon, observem que hi ha dues unitats seguides destinades a l'ús de la majúscula, però tracta les dues funcions de la majúscula en la mateixa unitat, sota l'epígraf MAJÚSCULES. Aquestes dues unitats tracten l'ús de la majúscula en el nom propi; i també en inici de frase, és a dir, hi ha una frase amb els buits per incloure-hi la paraula inicial i el nom propi. En les activitats complementàries d'ampliació de l'unitat d'ús de les majúscules, continuen aplicant el mateix criteri de tractar les dues funcions de les majúscules en la mateixa activitat. És ben cert que les dues funcions de majúscules estan relacionades, comparteixen el mateix tipus de grafisme però, en canvi, l'aplicació correspon a criteris semàntics en el nom propi i a criteris sintàctics i a criteris prosòdics en inici de frase. Per tant, en algun moment, encara que només sigui a nivell verbal o en activitats de reconeixement pensem que han de poder diferenciar-se.

4.2.2.3. Com i quan s'enseny la majúscula?

La manera d'ensenyar l'ús de la majúscula i el nivell de Cicle Inicial coincideixen en les dues escoles. En el nivell de 1r, l'ensenyant introdueix la majúscula d'una

manera natural en el propi nom i en el dels companys de classe i els familiars, alhora que es mostra la imatge de diferents tipus de majúscula (lletra cursiva, lletra d'impremta, lletra d'ornamentació) que poden associar-se a la mateixa lletra i s'enseny el traç de la majúscula en lletra cursiva. Això es va fent cada vegada que s'introdueix un fonema/grafia. En la presentació de cada so-grafia s'inclouen activitats amb els noms personals del grup-classe i amb els noms dels personatges dels contes.

Respecte a la majúscula en funció demarcativa, es presenten activitats d'ordenació de la frase, la primera paraula de la frase la poden reconèixer per iniciar-se en majúscula. Per tant, primer hi ha una primera fase de reconeixement, seguida de la fase de producció en el traç. La seqüència d'ensenyament-aprenentatge consta de tres fases: 1) exercitació de la grafia sola amb la finalitat d'aprendre'n la forma dels distints bucles; 2) aplicació de la majúscula en paraules gràfiques, sobretot, noms personals i 3) ús de la majúscula en els textos amb la finalitat que n'aprenquin l'ús convencional.

Pel que fa al punt, hem vist que es presenta com a límit de la frase, especialment, en l'activitat d'ordenar frases. Una observació sistemàtica sol ser que la majúscula és la lletra inicial de la primera paraula i, alhora, que la paraula que va seguida de punt és l'última paraula de la frase. Per tant, en el decurs de tot el curs, (és una activitat present en totes les unitats del llibre) es va presentant la majúscula i el punt i seguit com a índexs formals identificatius del límit de la frase.

En el nivell de segon, desapareixen les activitats relacionades amb l'ordenació de la frase vinculada, principalment, a la tasca de la lectura comprensiva. Ara, apareixen més sovintejades les activitats de reescriptura o d'escriptura pròpiament dita, amb les convencions del text de manera sistemàtica. Posem la majúscula al començament de frase o després de punt. Els noms de persona comencen sempre amb majúscula, informació de la norma convencional sobre les majúscules que apareix en les orientacions didàctiques. En el nivell de segon, s'enseny a exercitar el traç de la majoria de majúscules en lletra cursiva i es presenten relacionades amb les d'impremta amb la finalitat que els alumnes puguin consultar sempre que tinguin dubtes. (Com veurem els participants de segon en el nostre estudi havien rebut de la mestra l'activitat d'ensenyament-aprenentatge de posar punt sempre que explicaven una cosa).

Els exercicis de sistematització, presentats en la unitat de les majúscules, presenten solucions obertes pel que fa als noms propis i poden adequar-se als noms coneguts i als coneixements de cada grup-classe, llevat dels de completar frases amb paraules proposades en l'activitat. En aquesta proposta pedagògica no hi ha cap referència explícita a la correcció de les produccions. Per tant, la correcció pot

estar organitzada com el/la mestre/a cregui més convenient, en presència de l'alumne/a, en petit grup o en gran grup i en últim cas, en correcció diferida.

4.2.2.4. Com i quan s'introdueix la puntuació?

A nivell de reconeixement la puntuació s'introdueix, en les dues escoles, a primer com a límit de frase en l'activitat de l'ordenació de la frase; com a marca gràfica indicativa de pausa en l'acte lector. A partir de segon, la puntuació rep dos tractaments ben diferenciats: un a nivell de l'acte lector, interpretació d'una unitat de sentit, i l'altre a nivell de l'acte notacional, en acabar de dir una cosa posem un punt, és un missatge transmès. Ara bé cal precisar que el mot genèric "cosa" té un significat global. Ens preguntem què pot ser una cosa escrita per als infants. Segurament, per a ells, pot referir-se tant a l'argument d'un conte com al relat d'una vivència; també pot referir-se a una opinió, a una frase llarga o curta. Aquesta diversitat d'interpretacions, possibles, que ofereix el mot "cosa" ens fa adonar que com a punt de partença és una possibilitat d'introduir-los a usar el punt, però tant aviat com sigui possible, cal oferir als infants explicacions més precises per part dels ensenyants als alumnes.

Pel que fa a la lectura, el punt en totes les seves manifestacions es presenta com a pausa llarga, la coma com a pausa curta; el signe interrogatiu com a corba entonativa, el signe admiratiu com a expressió d'un estat d'ànim. Aquestes pauses no coincideixen sempre amb les pauses textuales. S'indica als nens i nenes que la veu ha de reposar i que no poden perdre el que diu el text, referint-se al sentit. Aquestes indicacions atenen a l'acte lector de lectura en veu alta o de lectura silenciosa i a la comprensió i a la interpretació significativa del text.

Els mateixos signes de puntuació tenen un altre valor diferenciat relacionat amb la llengua parlada, valors i realitzacions que no coincideixen sempre amb la llengua parlada la qual podria ser el punt de partença, però sembla ser que el model hauria de ser el sentit del mateix text escrit. Per tant, la proposta del Currículum de relacionar-los amb la llengua parlada és una metodologia que orienta poc als infants. Cal cercar altres criteris per introduir-los a entendre l'ús dels signes de puntuació.

En el marc teòric, hem vist que hi ha estudis que consideren que el signe d'interrogació és el signe més entenedor per als infants, també hem pogut apreciar que l'expressió de les emocions i les marques inventades ofereixen possibilitats de relacionar el sentit de l'emoció expressada en la forma de la marca gràfica. Hauria de trobar-se la manera que la llengua escrita i el sentit fos el model de referència per a l'aplicació de les marques gràfiques. Ens sembla que la metodologia hauria de dirigir-se cap a la consecució de la comprensió de

l'aplicació de les marques convencionals o no convencionals dels signes de puntuació, sobretot, en associar el sentit de l'expressió lingüística al del signe de puntuació més evident per als infants i en seleccionar models de referència de la llengua escrita que es poguessin consultar encara que fos de la mà de l'adult.

4.2.2.5. Quins noms propis apareixen en les primeres lectures infantils?

Per respondre aquesta pregunta repassem els textos dels dos llibres de lectura Polzet1 i Polzet2 de Cicle Inicial. Comentem els noms propis que consten en tots els textos. En primer lloc, cal remarcar que, en els dos llibres, els títols figuren amb lletra d'impremta majúscula. El llibre de lectura de primer conté 50 textos i el de segon, 48 en ambdós els textos són de distints gèneres.

Els llibres, pel que fa als noms propis, en el llibre de lectura de primer, el repertori és el següent:

Noms personals, noms de personatges de ficció: el Petit Polze, l'Ogre.

Noms i cognoms d'algun/a autor/a com a signatura del text. Fenomen atmosfèric: l'arc de Sant Martí.

En el llibre de segon l'aparició de noms propis és, concretament, en 12 textos. En fem una anàlisi amb l'objectiu de poder copsar la interacció, realitzada amb el text escrit. Els contes meravellosos tenen un/a protagonista identificat amb nom propi. En tots els textos consta l'autor/a de la narració, nom i cognoms.

Noms personals

Noms de personatges de ficció

Noms estrangers de diverses nacionalitats

Club: el Club dels Quatre

Noms d'animals: Bob

Planetes: Mart, la Terra, Plutó

País: Catalunya, Xina

Continent: Europa

Patró: Sant Jordi

Festes: Carnaval, Sant Joan, Nadal

Signes del zodíac: ARIES, TAURE, BESSONS ...

Nom de referent únic, el Sol.

Fenomen atmosfèric: l'arc de Sant Martí

La relació esmentada dels noms propis en els dos textos es presenta en un quadre comparatiu, amb la finalitat de realitzar un comentari que tingui en compte la freqüència d'aparició dels noms propis entre els textos de lectura dels dos nivells.

QUADRE nº 6: Comparació entre els dos nivells dels noms propis en els textos escolars de lectura

NIVELL. PRIMER	NIVELL: SEGON
Noms personals	Noms personals
Nom i cognom	Nom i cognom
Noms de personatge de ficció	Noms de personatge de ficció
Temps atmosfèric	Temps atmosfèric
	Noms estrangers
	Clubs
	Noms d'animals
	Planetes
	País
	Patró
	Continents
	Festes
	Signes del zodíac
	Noms de referent únic

En aquest quadre, podem observar que la relació de noms propis del llibre de segon respecte a primer augmenta quantitativament. Veiem que el nombre de noms propis és tripliquen. De fet, la presentació de coneixements en els textos té un ordre progressiu de presentació de coneixements del món real i del món imaginari. I de la mà dels coneixements apareixen els noms propis amb la funció d'identificar i d'especificar el referent.

En resum, hem exposat la presència gràfica de la llengua d'ensenyament a l'aula. La introducció dels aspectes gràfics, majúscules i punt, com i quan s'ensenyen, i com són tractades en les activitats d'ensenyament-aprenentatge, especialment, en les activitats de reconeixement i de producció. Així mateix, hem revisat la freqüència dels noms propis en el llibre de lectura de cada nivell escolar del Cicle Inicial.

4.2.3. Descripció de les tasques

A) La primera tasca consisteix en l'aparellament de noms comuns i propis amb la seva imatge visual.

1) Objectiu específic:

Esbrinar si els infants relacionen l'ús de la majúscula/minúscula amb la categoria nominal.

2) Material:

Targetes de la mateixa mida (8x10) presentades per parelles: dues imatges visuals i dos mots escrits. En les imatges: una és l'objecte, la flor, l'animal o el llum i l'altra és la persona. En les targetes escrites: una presenta la lletra lligada minúscula per a l'objecte i l'altra, lletra lligada amb la lletra inicial en majúscula per als nos personals. Les parelles de targetes són jacint-Jacint, margarida-Margarida, llum-Llum, rosa-Rosa, narcís-Narcís, oriol-Oriol. En aquest mateix ordre és l'ordre fixe de presentació als infants.

3) Criteris de la selecció dels mots

L'elecció dels noms ha estat feta, tenint present que han de pertànyer als dos àmbits nominatius, és a dir, els referents han de poder ser expressats en les dues categories nominals: noms comuns i noms propis, i a més a més, que es puguin representar en una imatge visual.

4) Pauta

Aquesta flor és un jacint, aquest senyor es diu Jacint, a cadascú li poso el seu nom.

5) Consigna

Ara tu posa una targeta a cada imatge (un cop les ha posades) Es poden canviar les targetes?

6) Procediment

Aparellament de les targetes gràfiques amb les targetes de les imatges visuals.

B) La segona tasca consisteix en la producció d'una parella de noms homògrafs: un nom comú i un de propi.

1) Objectiu específic:

Esbrinar quina justificació fan de la majúscula a través de la verbalització? Averiguar si l'escriptura els permet expressar el que encara no expressen en paraules.

2) Material:

Dues targetes (1,5 x 5) escrites en lletra majúscula d'impremta ORIOL/ORIOL

3) Criteris:

L'elecció dels noms ha estat feta tenint present que poden expressar-se en els dos àmbits denominatius: nom comú i nom propi.

4) Pauta: Sense pauta

5) Consigna:

Posa una targeta a cada imatge. (Un cop les ha posades). Es poden canviar les targetes? Ara escriu una targeta per a l'ocell i una altra per al nen de manera que sàpigues a qui li poses cadascuna.

6) Procediment:

Aparellament de les targetes visuals amb les gràfiques, intercanvi de targetes i producció escrita d'una targeta per a l'ocell i una altra per al nen i explica el perquè les has posat d'aquesta manera i no d'una altra.

C) La tercera tasca consisteix en la producció de dos noms homògrafs: un nom comú i un de propi.

1) Objectiu específic:

Descobrir quines són les dificultats de l'ús de la grafia de la doble ela majúscula (Ll) en un nom propi.

2) Material:

Dues targetes amb els noms LLUM/LLUM escrits en lletra majúscula d'impremta i dues targetes amb les imatges visuals: una de la senyora i l'altra de l'aparell de llum.

3) Criteri de la selecció dels mots

L'elecció dels noms ha estat feta tenint present que han de pertànyer als dos àmbits denominatius: nom comú i nom propi i la grafia inicial dels noms és la doble ela (ll) minúscula per al primer i majúscula (Ll) per al segon.

4) Pauta: sense pauta explícita

5) Consigna:

Posa una targeta a la senyora i una altra per al llum. Ara escriu una targeta per a la senyora i una altra per al llum. Fes-ho de manera que sàpigues a qui li poses cadascuna d'elles.

6) Procediment:

Esriptura de les dues targetes i explicació del perquè les havia escrit amb majúscula o amb minúscula.

D) La tasca quarta consisteix en el reconeixement dels noms propis en el context d'un conte en català.

1) Objectius específics:

a) Observar si els infants usen l'índex formal de la majúscula com a element indicatiu de nom propi o quins altres criteris emprén.

b) Observar el nivell de lectura: global, denominació de les lletres i si coneixen el valor sonor convencional de les lletres.

2) Material:

Full ciclostilat d'un conte inventat, titulat: "La nena que es va tornar invisible". El text està distribuït en quatre paràgrafs, té un total de 212 paraules, 28 de les quals són noms propis relativament familiars i d'altres noms propis són desconeguts (aparentment) per als infants participants. Es dona una situació comunicativa molt familiar del món escolar, la mestra passant llista. El tema és fer campana.

3) Criteris:

La selecció dels noms propis ha estat feta tenint en compte el nombre de lletres: tres com a mínim i sis com a màxim, que alguns correspongessin als dos àmbits

de la nominació: nom comú i nom propi com Flora, Rosa, Marc i, també al de l'adjectivació com Clara i Blanca i els que pertanyen únicament a la denominació de nom propi com Martí i Núria. A més a més, també hem tingut present els determinants del sintagma: sintagma nu, sintagma amb determinant apostrofat i sense apostrofar.

4) Tipus de lletra:

Lligada

5) Consigna:

Marca els noms que ens diuen els noms de les persones i els noms que ens diuen els noms dels noms de les coses.

E) La tasca cinquena consisteix en el reconeixement dels noms propis en un conte en anglès.

1) Objectiu específic:

Observar si fan ús del reconeixement de la majúscula com a tret distintiu dels noms propis en un text que es pot considerar una mica descontextualitzar, pèrdua de context pel desconeixement de l'idioma.

2) Material:

Full ciclostilat d'un conte inventat en anglès, en el qual apareix la mateixa situació comunicativa: la mestra que passa llista.

3) Criteris:

Selecció de noms propis personals de tres a sis lletres.

4) Tipus de lletra:

Lligada

5) Consigna:

En aquest conte també hi ha una mestra que està passant llista, marca els noms dels nens i de les nenes.

6) Procediment:

Assenyalar els noms propis del conte i explicar, posteriorment, els que han marcat i els que no han marcat, així com perquè no han marcat els mots escrits amb majúscula d'inici de text, paràgraf i després de punt i seguit.

F) La tasca sisena consisteix en la producció d'un fragment del conte.

1) Objectiu específic:

a) Observar si usen les majúscules del nom propi en un text narratiu i quins elements del sistema gràfic s'hi interfereixen.

2) Material:

Full de paper en blanc i llapis.

3) Criteris:

Es demana que facin ús de la lletra lligada i que escriguin un fragment del conte en el qual hi hagi noms propis.

4) Pauta:

Escolta amb molta atenció aquest conte i després n'escriuràs un tros.

5) Tipus de lletra:

Lligada

6) Consigna:

Escriu el tros de conte que més t'ha agradat, fes servir les mateixes paraules i escriu amb lletra lligada.

7) Procediment:

Reescriptura d'un fragment del conte i contrastar-lo amb el conte.

4.2.3.1. Segon objectiu general

Recordem que el segon objectiu és esbrinar la relació entre el procés evolutiu de les majúscules i la conceptualització del nom propi. Per assolir aquest objectiu hem dissenyat la següent tasca: expressar oralment l'opinió metalingüística, mitjançant un diàleg dirigit, per copsar l'apropiació i evolució dels components que formen el nom propi, components relacionats en l'apartat 2.1.7.3.1.

G) La setena tasca consisteix en el reconeixement dels aspectes que componen un nom propi.

1) Objectiu específic:

Detectar quins elements componencials de la conceptualització del nom propi estan assolits i en quin grau segons les edats.

2) Material:

El conte dialogat es tracta d'esbrinar si tres personatges que es presenten amb el nom del mateix nom, poden tenir les tres el mateix nom. A partir d'aquesta situació s'estableix un diàleg que consta en l'apartat d'annexos. Aquest diàleg es va dur a terme amb tres titelles que s'assemblen. Els tres titelles són femenins: dues nenes i una àvia. L'elecció de la semblança és no oferir elements que puguin distorsionar les respostes dels infants.

3) Criteris:

Selecció dels principals elements que componen el nom propi i són observables a través de la participació oral: designació, els noms propis poden tenir diferents posseïdors, referent present, referent absent, identitat, permanència i estabilitat del nom propi, dos noms propis designen un mateix objecte o persona, singularitat i individualitat, quin tipus de referent pot tenir un nom propi, arbitrarietat, pot ser un adjectiu nom propi (trapella), simetria, el tipus de funció del nom propi i els límits entre nom propi i nom comú.

4) Consigna:

Ara sortiran uns titelles (dues nenes i una àvia) i parlaràs amb ells.

5) Procediment:

Participació activa en les respostes del diàleg entre els titelles i els participants, gravant-se en una gravadora que els participants poden veure. El diàleg dels titelles ha estat inventat per aquest procediment amb la finalitat que els nens i les nenes puguin opinar envers els components que constitueixen el nom propi. Es tracta d'unes nenes que es diuen Mercè i l'àvia també se'n diu. Cada titella es presenta d'un a un i dialoga amb els participants. Per això, hem elaborat una estructura de preguntes bàsiques, en les quals s'ha intentat desproveir al màxim de metallenguatge amb la finalitat que les preguntes siguin entenedores per als infants d'aquestes edats (5-8 anys) i puguin generar el discurs apropiat.

En el quadre següent, mostrem en la primera columna el compendi de tasques realitzades en aquesta recerca, en la segona columna, l'objectiu específic de cada tasca i en la tercera columna, el nombre de tasques realitzat en cada nivell escolar.

QUADRE nº 7: Les múltiples tasques i els objectius de cadascuna d'elles i els nivells escolars en què es realitzaren.

TASQUES	OBJECTIUS ESPECÍFICS	NIVELLS ESCOLARS
A) Aparellament de text i imatge	A) Averiguar la relació entre majúscula i categoria	3r. Educació Infantil 1r. Cicle Inicial
B) Producció de dos noms homòfons (propi i comú)	B) Indagar sobre el tipus de justificació de la grafia inicial del nom propi	3r. Educació Infantil
C) Producció de dos noms homòfons grafema inicial Ll (Llum-llum).	C) Indagar sobre el tipus de justificació de la grafia inicial del nom propi	3r. Educació Infantil
D) Reconeixement de noms propis en un conte en català.	D) Observar els criteris que usen els infants per reconèixer un nom propi.	3r. Educació Infantil 1r. Cicle Inicial 2n. Cicle Inicial
E) Reconeixement de noms propis en un conte en anglès.	E) Observar els criteris que usen els infants per reconèixer un nom propi.	3r. Educació Infantil 1r. Cicle Inicial 2n. Cicle Inicial
F) Reproducció el fragment d'un conte, llegit abans.	F) Observar l'ús de les majúscules en un text narratiu.	3r. Educació Infantil 1r. Cicle Inicial 2n. Cicle Inicial
G) Reconeixement dels aspectes que componen un nom propi .	G) Destriar el reconeixement dels components del nom propi.	3r. Educació Infantil 1r. Cicle Inicial 2n. Cicle Inicial

En el quadre podem observar que els participants de 3r. d'Educació Infantil i 1r. de Cicle Inicial realitzen totes les tasques: les de reconeixement, les de producció escrita i la de metallenguatge (opinar envers els components la conceptuals del

nom propi). En canvi, els de segon intervenen en totes les tasques, llevat de les de reconèixer el nom propi amb la imatge i la producció de noms homòfons.

4.2.4. Objectius

4.2.4.1. Primer objectiu general: ús de les majúscules

Com recordem, el primer objectiu de la present recerca és esbrinar què significa l'ús de les majúscules per als infants en els textos escrits des de la doble vessant: interpretació en un text i producció en tasques d'escriptura espontània. Per això, ens hem proposat set tasques: tres d'interpretació de la majúscula en textos escrits, tres tasques de producció d'escriptura espontània.

4.2.4.2. Objectiu metodològic

Amb el propòsit de desenvolupar i comprovar quin significat atorguen, els infants, a l'ús de les majúscules en els textos escrits des de la doble vessant: interpretació en diferents textos i producció en tasques d'escriptura pròpia, vàrem dissenyar les tasques de relació, de reconeixement en llengua coneguda, la catalana, i en llengua desconeguda, l'anglès i les d'escriptura en català que abarquen des d'un únic nom propi a la producció d'un text espontani, tenint com a suport el conte llegit prèviament.

4.2.4.3. Segon objectiu general: relació entre majúscules i conceptualització del nom propi

L'objectiu és verificar quina relació atorguen els infants, entre la interpretació de les majúscules com a dada semàntica (Cassany: 2000) i l'aplicació de les majúscules als textos de producció pròpia i si existeix influència entre la conceptualització del nom propi i l'ús de la majúscula en els noms propis.

4. 2. 5. Procediments generals

A cada participant es varen presentar les tasques individualment i en el mateix ordre de presentació. Les respostes de les produccions verbals foren registrades manualment en registres dissenyats per a l'ocasió. També es van gravar les respostes orals dels participants durant el diàleg amb els titelles en una gravadora; l'espai en què es realitzaren les tasques fou en la tutoria del cicle. L'entrevista posterior a cada activitat tingué una estructura bàsica de preguntes amb l'objectiu d'explorar els coneixements dels infants envers les activitats de reconeixement i ús de la majúscula i de metallenguatge.

4.2.6. Registre i codificació

Amb la finalitat de recollir les dades de forma sistemàtica per tenir un corpus de referències i poder analitzar les produccions de les distintes activitats, vàrem dissenyar un tipus específic de registre per cada tasca per poder anotar les dades emergents de cada producció infantil. (Els distints registres es presenten en l'apartat d'annexos). Així mateix, les gravacions de l'última tasca varen ser transcrites en protocols individuals que també es presenten en l'apartat d'annexos.

En una fase posterior les produccions de cada participant foren recopilades, tasca per tasca, en un quadre general de grup per fer el recompte de les freqüències i de les tendències de les diferents interpretacions realitzades per cada participant a cada proposta per poder elaborar els quadres de síntesi de cada nivell escolar. Amb la variabilitat de les tasques emprades es tracta, d'una banda, de fer visible el

coneixement dels aspectes gràfics que tenen els infants més petits sobre el reconeixement de l'ús de la majúscula en els noms propis i els diferents usos de la majúscula abans de rebre ensenyament formal, i de l'altra, de constatar els aspectes gràfics-ortogràfics que tenen els infants de 7-8 anys, quan ja s'ha iniciat l'ensenyament formal en la convenció dels principals usos de la majúscula.

4.3. Metodologia

En plantejar-nos el tipus de metodologia més convenient, en aquest treball, vàrem considerar que ens calia una metodologia quantitativa i qualitativa. Quantitativa perquè ens permet establir d'entrada les categories per iniciar l'anàlisi i, també, podríem observar la tendència de reconeixement i d'ús de l'objecte d'estudi i contrastar els resultats entre els tres nivells. A més, també ens calia la metodologia qualitativa perquè ens permet interpretar les justificacions, explicitades pels infants participants, mitjançant la categorització de les respostes les quals estan descrites en el punt 5.3.2.1. La metodologia quantitativa i la qualitativa, de fet, es complementen, la primera ens dona el nombre de respostes a cada categoria i la segona ens permet interpretar com entenen l'objecte d'estudi els infants participants.

4.3.1. Criteris d'anàlisi

Ens proposem d'exposar els criteris que van requerir les set tasques emprades en aquesta recerca. Cada tasca va exigir el disseny d'un registre determinat amb la finalitat de recollir totes les aportacions fetes pels participants, principalment,

explicitacions i justificacions les quals ens permeten aplegar unes dades significatives que han estat l'objecte d'estudi. Instruments que han facilitat organitzar el tractament de les dades mitjançant les tècniques de classificació, anàlisi i interpretació, emmarcades en el context de producció.

Mitjançant l'anàlisi de les dades obtingudes ens proposem establir les relacions evolutives i del procés d'apropiació entre els usos de les majúscules en les dues funcions: distintiva en els noms propis i demarcativa en la paraula inicial de text, de paràgraf i de frase i la seva relació amb el punt ple segons Pujol, Solà (1995) i Mestre (1995). Així mateix, analitzar els motius pels quals els infants assenyalen altres paraules com si aquestes fossin noms propis. També ens proposem realitzar l'anàlisi dels components de la conceptualització del nom propi.

Partim de la base dels estudis envers la psicolingüística que han atès l'organització i la jerarquització del lèxic entre les categories bàsiques dels mots, el mot nena

pertany a la classe bàsica, els infants han d'entendre que totes les nenes comparteixen la mateixa classe, i les classes superordinades, és a dir, les que formen les classes de les classes. Així mateix, també ens hem basat en els estudis d'escriptura que investiguen la construcció del sistema d'escriptura a nivell fonètic i dels productes discursius.

Per cada tasca hem definit un conjunt de categories d'anàlisi específiques segons l'activitat que els infants havien de realitzar. Hem considerat si els infants havien de relacionar paraules gràfiques amb imatges visuals, si la distinció de dos noms homògrafs els servia per explicar la norma de l'ús de la majúscula en el nom propi, si havien d'identificar els noms propis, si els haurien de reproduir amb text model present, si els haurien de reconèixer en un conte en català i en un conte en anglès i finalment, si haurien d'opinar sobre els components conceptuals del nom propi. Si bé hem analitzat el que els infants feien en cadascuna de les activitats, el nostre marc de referència ha estat el nivell de convencionalitat de les decisions que prenen els infants, ja que estem analitzant els processos d'apropiació d'un sistema amb convencions ortogràfiques definides.

Les unitats d'anàlisi han estat diferents segons cadascuna de les tasques: noms propis, noms comuns i d'altres paraules assenyalades com si fossin noms propis van ser la unitat d'anàlisi en les tres tasques que van ser tasques de reconeixement. També en la producció les tasques els noms propis van ser la unitat d'anàlisi però hem hagut de considerar la frase com una altra unitat d'anàlisi, ja que també observem com els infants utilitzen les majúscules al començament de la frase. Això vol dir que treballem amb dues unitats d'anàlisi: a) les paraules (principalment els noms propis) i b) frases. En canvi, per analitzar els signes de puntuació (especialment el punt ple) com no admeten la constatació de presència o

absència com la majúscula en un sentit estrictament normatiu, hem hagut de considerar tot el text tractant de definir, a posteriori, quins tipus de criteri utilitzaven els infants, en la tasca setena en la qual es generava un diàleg a l'entorn dels aspectes que componen el nom propi, en aquesta tasca la unitat d'anàlisi ha estat l'enunciat oral emès en cadascuna de les respostes.

4.3.2. Criteris específics d'anàlisi

4.3.2.1. Categories d'anàlisi per a la primera tasca: aparellament de noms comuns i propis amb la seva imatge visual.

Totes les respostes dels infants participants es categoritzen segons dues categories d'anàlisi:

1. Relaciona el nom propi i el nom comú amb la imatge (el referent present) de forma apropiada amb explicitació o sense explicitació del perquè ha posat una targeta i no una altra.
2. No relaciona els noms propis amb la imatge (el referent) de forma apropiada amb explicitació o sense explicitació del perquè ha posat una targeta i no una altra.

4.3.2.2. Categories d'anàlisi per a la segona tasca: producció d'una parella de noms homògrafs: un de comú i un de propi

Totes les respostes produïdes pels infants participants es categoritzen en tres categories d'anàlisi:

1. Usa la majúscula en posició inicial del nom propi i la minúscula per al nom propi.
2. No usa la majúscula per al nom propi.
3. Fa distinció entre les dues categories nominals amb un símbol al·lusiu a l'objecte que representa.

4.3.2.3. Categories d'anàlisi per a la tercera tasca: producció d'una parella de noms homògrafs, un de comú i un de propi.

Totes les respostes produïdes pels infants participants es categoritzen en tres categories d'anàlisi:

1. Usa la majúscula de la doble ela (Ll) en la posició inicial del nom propi.
2. Usa la minúscula de la doble ela (ll) per a les dues categories nominals.
3. Fa distinció entre les dues categories nominals amb un símbol al·lusiu a l'objecte que representa.

4.3.2.4. Categories d'anàlisi per a la quarta tasca: reconeixement de noms propis en un conte en català

Totes les respostes emeses pels infants participant es categoritzen en cinc categories d'anàlisi:

1. Marca apropiadament noms que pertanyen a la categoria de nom propi personal.
2. Marca apropiadament noms que pertanyen a la categoria de nom propi
3. Marca altres paraules com si fossin noms propis.
4. Afirmar que l'adjectiu bonica/Bonica pot ser un nom propi, el nom d'una platja.
5. Refusa que l'adjectiu bonica/Bonica pot ésser un nom propi, el nom d'una platja.

4.3.2.5. Categories d'anàlisi de la cinquena tasca: reconeixement dels noms propis en un conte en anglès

Totes les respostes emeses pels infants participants es categoritzen en tres categories d'anàlisi:

1. Marca únicament els noms propis.
2. Marca els noms propis i altres paraules com si fossin els noms propis.
3. Marca únicament altres paraules com si fossin els noms propis.

4.3.2.6. Categories d'anàlisi de la tasca sisena: producció d'un fragment del conte

Totes les respostes produïdes pels infants participants es categoritzen en cinc categories d'anàlisi:

1. Ús apropiat de les majúscules en les dues funcions: distintiva i demarcativa.
2. Omissió de les majúscules
3. Oscil·lació de l'ús de la majúscula
4. Ús apropiat del punt i seguit com a marca gràfica d'acabament de frase.
5. Omissió del punt i seguit com a marca gràfica d'acabament de frase.

4.3.2.7. Categories d'anàlisi de la setena tasca: reconeixement dels components conceptuals de la categoria de nom propi

Totes les respostes emeses pels infants participants es categoritzen en tres categories d'anàlisi:

1. Explicitació adequada a cada component conceptual del nom propi.
2. Explicitació inadequada del component conceptual de nom propi.
3. No explícita el component conceptual del nom propi.

4.3.3. Puntuació

La nota assignada a cada participant es va calcular, en totes les tasques, sobre la base d'un punt per a cada resposta encertada. En el grup de respostes errònies considerem les respostes inadequades i les marquem amb un zero.

